

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
19 februari 2026 (mondelinge uitspraak 17 februari 2026)

Klachtnummer: KC 2026 – 007

Hoorzitting 17 februari 2026
Er vindt, nu klager aangeeft niet aanwezig te zijn, geen hoorzitting plaats, maar een behandeling op de schriftelijke stukken door de leden van de commissie die via Teams deelnemen en de voorzitter en ambtelijk secretaris vanuit de GGZ instelling in

1. De klachtmelding

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:

Klager heeft bezwaar tegen de opname, de toediening van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid. Klager stelt dat hij geen psychische aandoening heeft, dus medicatie is niet nodig. Hij stelt dat hij wordt behandeld als 'onmens'.

Klager heeft een schorsingsverzoek ingediend.
Klager verzoekt om een schadevergoeding.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 12 februari 2026 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen.
- Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Klager heeft een schorsingsverzoek ingediend, zie punt 2.3.
- Op 12 februari 2026 zijn aangeklaagden en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 12 februari 2026 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 17 februari 2026.
- De commissie heeft aangeklaagden verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft op 16 februari 2026 een schriftelijke reactie ontvangen.
- Op 16 februari 2026 wordt klager overgeplaatst naar ..., locatie
- Op 17 februari 2026 vindt de behandeling van de klacht op grond van de stukken plaats, waarbij de commissie via Teams deelneemt en er geen deelname is van de klager, de pvp en aangeklaagden.

- De beslissing, zie punt 5, is op dezelfde datum aan klager, aangeklaagden en de pvp meegedeeld (telefonisch of per e-mail).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klager heeft bij zijn klachtmelding tevens een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van de uitvoering van de beslissing tot het toedienen van medicatie in het kader van het verlenen van verplichte zorg zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

Het schorsingsverzoek is ter kennis gebracht van de voorzitter van de commissie, mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel. Tevens is het schorsingsverzoek ter kennis gebracht van de geneesheer - directeur dhr. B. met het verzoek advies uit te brengen aan de voorzitter van de klachtencommissie.

Dhr. B. heeft de voorzitter geadviseerd om het schorsingsverzoek niet te honoreren. Gezien de ernst van het psychiatrisch toestandbeeld en de daaruit voortkomende lijdensdruk, is het naar het oordeel van dhr. B. niet verantwoord om toedienen van medicatie uit te stellen.

Van deze mededeling kennisgenomen hebbend, heeft de voorzitter de beslissing genomen het schorsingsverzoek af te wijzen.

De beslissing van de voorzitter is aan alle betrokkenen meegedeeld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Hij heeft een blanco psychiatrische voorgeschiedenis. Hij is bekend met middelengebruik (cannabis). Klager is op 5 februari 2026 beoordeeld en met een crisismaatregel opgenomen na een melding dat klager aan een huisdeur stond en vroeg om eten en een douche en nadien bij weigering het bos inliep. Bij beoordeling is er sprake van vergiftigingswanen en suïcidale iteraties. Er zijn auditieve hallucinaties en er is sprake van forse achterdocht richting justitie en politie met waanbelevingen dat de AIVD hem in de gaten houdt.

Op 5 februari 2026 heeft de burgemeester een crisismaatregel genomen, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid zijn toegewezen.

Op 5 februari 2026 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 5 februari 2026 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven in de vorm van het opnemen in een accommodatie en het beperken van de bewegingsvrijheid. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven, omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat klager psychotisch ontregeld is. Hij hoort stemmen en hij is ervan overtuigd dat de AIVD het op hem heeft gemunt. Klager is wantrouwend richting zijn familie en (eerdere) hulpverleners. Er is sprake van zelfverwaarlozing waarbij klager op dagen buiten in de kou heeft geslapen en amper heeft gegeten en gedronken. Klager weigert

medicamenteuze behandeling, uit angst vergiftigd te worden. Het ingrijpen middels het beperken van de bewegingsvrijheid, door plaatsen op een gesloten afdeling is doelmatig om het psychische welzijn van klager en de veiligheid van klager en derden te waarborgen.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klager op dit moment niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ten aanzien van de verplichte zorg die hij zal krijgen. Klager weigert medicamenteuze behandeling en opname en is wantrouwend richting hulpverleners.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Klager is een gevaar voor zichzelf vanuit eerder vandaag suïcidale uitspraken en vanuit ernstige zelfverwaarlozing.

Op 9 februari 2026 heeft rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend, tot en met 2 maart 2026, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid zijn toegewezen.

Op 12 februari 2026 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 12 februari 2026 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven in de vorm van het toedienen van medicatie. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven, omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat er bij klager sprake is van psychotische ontregeling met belevingen. Er is sprake van hallucinaties, waarbij hij vertelt stemmen te horen die mogelijk opdracht geven tot zelfbeschadiging of doding. Daarbij is er sprake van extreme achterdocht en waanideeën. Hierbij wordt bij klager veel angst en een hoge lijdensdruk gezien. Medicamenteuze behandeling, te weten olanzapine, is een bewezen effectieve behandeling.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klager op dit moment niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ten aanzien van de verplichte zorg die hij zal krijgen. Klagers oordeels- en kritiekvermogen is tijdens deze ontregeling dusdanig verminderd, dat hij momenteel niet in staat wordt geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake psychiatrische behandeling en veiligheid.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Klager wil geen medicatie en wil met ontslag.

4. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de burgemeester op 5 februari 2026 genomen crisismaatregel en de op 12 februari 2026 door de rechtbank verleende machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvggz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrieven van 5 februari 2026 en 12 februari 2026 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrieven van 5 februari 2026 en 12 februari 2026 blijkt dat klager bij aangeklaagden bekend is met een psychische stoornis.

Klager heeft hier tegenovergesteld dat bij hem geen sprake is van een psychische stoornis, althans dat hij geen psychische aandoening (psychose) heeft. De commissie heeft daarom allereerst na te gaan of er sprake is van een stoornis van de geestvermogens zoals bedoeld in de Wvvggz.

De commissie stelt vast dat de rechtbank een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel heeft verleend en dat de rechtbank in haar beschikking kennelijk tot de overtuiging is gekomen dat er bij klager sprake is van een geestelijke stoornis in de zin van de Wvvggz.

Verder stelt de commissie vast dat klager bij de beoordeling door de rechtbank van het verzoek tot het verlenen van een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel niet om een second opinion heeft verzocht; althans dit is de commissie niet gebleken.

De commissie ziet, gelet op het bovenstaande geen redenen om aan de beoordeling ter zake te twifelen en is daarom van oordeel dat voldoende aannemelijk is dat er bij klager sprake is van een geestelijke stoornis zoals bedoeld in art. 3:1 jo. art.7:1 Wvvggz.

De commissie overweegt ten aanzien van de opname en het beperken van de bewegingsvrijheid dat uit observaties van de afgelopen dagen blijkt dat de psychische toestand van klager in toenemende mate ontregeld is geraakt. Klager geeft aan stemmen te horen die hem opdrachten geven, onder andere tot zelfbeschadiging of suïcide. Er is sprake van extreme achterdocht, angst en agitatie, dat een goede samenwerking en overeenstemming over de behandeling niet mogelijk maakt. Klager is op zijn verzoek en dus vrijwillig in de IC unit

verbleven, wat naar het oordeel van dhr. J. zoals hij aangeeft in de schriftelijke reactie, veiliger en overzichtelijker voor hem, gezien het ziektebeeld, is. Hierbij is door aangeklaagden een zorgvuldige overweging van de belangen gemaakt.

De commissie overweegt voorts dat het toedienen van de medicatie olanzapine veilig en op korte termijn doelmatig is. Het advies van de geneesheer-directeur om de medicatie niet op te schorten tot de hoorzitting, is genomen omdat de lijdensdruk sterk toenam, klager uitgeput en angstig oogde en het risico op handelen naar de stemmen toenam. Het is de eerste ontregeling van klager, waarbij onderliggende oorzaken, gerelateerd aan het spectrum psychose, nader moeten worden onderzocht.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg middels het opnemen in een accommodatie, het toedien van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

De commissie overweegt ten aanzien van de opmerking van klager dat hij zich soms "als een onmens" behandeld voelt het volgende. De commissie constateert dat uit de motivatie van aangeklaagden voldoende aannemelijk is gemaakt dat zij altijd naar respectvolle en waardige zorg streven. Er is geen sprake geweest van onheuse bejegening; klager werd steeds met rust, uitleg en empathie benaderd, ook in momenten van verhoogde spanning. Er is met de wens van klager meegegaan om meerdere dagen vrijwillig in de *intensive care unit* te verblijven. Het is denkbaar dat de psychotische beleving en achterdocht van klager hebben bijgedragen aan een subjectief gevoel van onveiligheid of onrecht.

5. Beslissing

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg middels het opnemen in een accommodatie, het toedienen van medicatie en het beperken van de bewegingsvrijheid op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

Nu de klacht ongegrond is komt de commissie niet toe aan een beoordeling van de schadevergoeding.

Deze beslissing is genomen door:

Mw.. mr. drs. A.M.M. van Breugel, voorzitter,
Dhr. drs. F.R. Ramsaransing, psychiater,
Mw. drs. C.M. van den Heuvel, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening: